

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การคาดหวังและความพึงพอใจที่ผู้ชมได้รับจากละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความต้องการและความปรารถนาที่ผู้ชมแสวงหาจากละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์ ตลอดจนเพื่อวิเคราะห์ลักษณะความพึงพอใจของผู้ชมที่ได้รับจากละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์ โดยได้เลือกศึกษาผู้ชมที่มีลักษณะเป็นผู้รับสารเชิงรุก (Active Audiences) และแสดงปฏิกิริยาตอบกลับมายังบริษัทผู้ผลิตละครพื้นบ้านผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต ด้วยการวิเคราะห์กระทู้ทางอินเทอร์เน็ต ในเรื่อง “เทพสามฤดู” จำนวน 1,158 ข้อความ และใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ซึ่งข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ลักษณะความต้องการและความปรารถนาที่ผู้ชมแสวงหาจากละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์ ตลอดจนเพื่อวิเคราะห์ลักษณะความพึงพอใจของผู้ชมที่ได้รับจากละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์

ลักษณะความต้องการและความปรารถนาที่ผู้ชมแสวงหาจากละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์

1. **ความต้องการและความปรารถนาข้อมูลด้านนักแสดงประกอบการตัดสินใจชม**
ผู้ชมแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับนักแสดงที่ตนชื่นชอบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกชมละคร โดยความต้องการลักษณะนี้จะเกิดเฉพาะในช่วงก่อนออกอากาศเท่านั้นเนื่องจากผู้รับสารยังไม่เคยเปิดรับสื่อชนิดนั้นมาก่อน
2. **ความต้องการและความปรารถนาของผู้ชมในช่วงที่ละครกำลังออกอากาศ**
พบผลสรุปดังนี้
 - 2.1 ผู้ชมมีความต้องการจะเห็นนักแสดงที่ตนชื่นชอบแสดงในบทบาทนำของละคร
 - 2.2 ผู้ชมปรารถนาให้มีการนำคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ระบบการทำภาพ 3 มิติ เพลงประกอบที่มีความเป็นไทย และเทคนิคพิเศษมาใช้ในละคร
 - 2.3 ผู้ชมต้องการจะเห็นนักแสดงในเรื่องแต่งกายด้วยชุดไทยที่สวยงาม

- 2.4 ผู้ชมปรารถนาเห็นนักแสดงที่ชื่นชอบได้ออกแสดงโดยเร็ว
- 2.5 ผู้ชมมีความต้องการจะเห็นนักแสดงใหม่มาแสดงบนหน้าจอในเรื่องนี้ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ในละคร
- 2.6 ผู้ชมปรารถนาจะเห็นนักแสดงที่ตนประทับใจได้แสดงคู่กับนักแสดงที่ผู้ชมคาดหวัง
- 2.7 ผู้ชมต้องการจะเห็นพระเอกนางเอก ของเรื่องมีความเข้าใจและเห็นใจกัน
- 2.8 ผู้ชมปรารถนาจะให้ละครมีการดำเนินเรื่อง และองค์ประกอบของละครในทุก

ด้านมีความสมเหตุสมผลสอดคล้องกับความจริง

- 2.9 ในช่วงกลางของเรื่องผู้ชมต้องการและปรารถนาจะเห็นการแสดงความรักหรือการเข้าพระเข้านางของตัวเอกในเรื่อง ซึ่งถือเป็นประเด็นที่ทำให้ผู้ชมติดตามดูละครมากที่สุด
- 2.10 ผู้ชมมีความปรารถนาที่จะเห็นตัวละครในเรื่องเป็นคนดีและมีคุณธรรม ทุกการกระทำจะต้องยึดมั่นในความดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดความเชื่อ ที่ผู้ชมยึดถือในชีวิตจริง
- 2.11 ผู้ชมต้องการเห็นตัวประหลาด หรือสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ในจินตนาการ ให้คงไว้ในละครที่บ้านด้วย
- 2.12 ผู้ชมปรารถนาจะได้รับข้อคิดหรือมายาคติ จากละครที่บ้านด้วย
- 2.13 ในตอนท้ายของการออกอากาศ ผู้ชมต้องการให้การดำเนินเรื่องของละคร เป็นไปอย่างกระชับ เหมาะสมกับสถานการณ์ ไม่ยืดเรื่องจนทำให้ละครหมดสนุก
- 2.14 ผู้ชมมีความต้องการและปรารถนาที่จะให้ละครที่บ้าน จบลงอย่างมีความสุข และปมปัญหาต่างๆได้รับการคลี่คลายไปในทางที่ดี

3. ลักษณะความพึงพอใจที่ผู้ชมได้รับจากละครที่บ้านทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้พิจารณาจากรสต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ชม ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้

3.1 รสรัก

ผู้ชมได้รับรสรักจากการชมฉากเข้าพระ เข้านาง ของตัวละคร เช่น ฉากแต่งงาน ฉากที่พระเอกนางเอกพบหน้ากัน บทแอ่งอน นอกจากนี้บทสนทนาของตัวละครที่แสดงถึงอารมณ์เกี่ยวกับ

รสรัก ผู้ชมก็จะเกิดรสรักตามไปด้วยเช่นกัน แต่รสรักที่ผู้ชมได้รับนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นไปในทางบวกเสมอไป เช่น รสเหิงหวง รสเห็นอกเห็นใจ รสสงสาร

3.2 รสตกลงขบขัน

ผู้ชมเกิดรสสนุกสนาน ขบขัน ซึ่งเกิดจากตัวละครน่า เช่น ฉากที่ตัวละครมีการพูดจาที่เล่นที่จริง กระตบกระเทียบ เยาะเย้ย แต่ต้องเป็นไปในเชิงที่ไม่มีเจตนามุ่งร้าย เช่น จิ้งที่มักชอบบยุแห่ให้ราหูเข้าใจผิดกับสุวรรณอัมพร เป็นต้น

3.3 รสเศร้า

ผู้ชมเกิดรสเศร้าในฉากที่ตัวละครถูกทำร้าย ถูกเข้าใจผิด เช่น พระเอกถูกนางเอกตบตี หรือฉากที่นางเอกเปรียบเทียบกับให้เสียหาย หรือพูดจาทำร้ายจิตใจ ทำให้ผู้ชมเกิดรสเศร้า สงสาร พระเอก

3.4 รสโกรธ

ผู้ชมจะเกิดรสโกรธที่ตัวโกงมาสร้างอุปสรรคทำให้พระเอก นางเอกเข้าใจผิดกัน ส่งผลให้ผู้ชมต้องรอนานกว่าคู่พระนางนั้นจะกลับคืนดีดังเดิม เช่น โขตะนาสร้างสถานการณ์ในสุวรรณอัมพรเข้าใจผิดว่าราหูมีใจให้ตนเอง

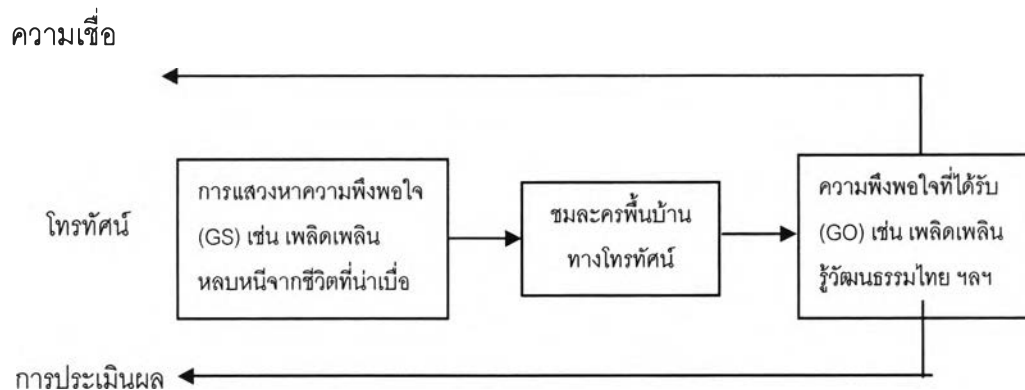
3.5 รสสงสัย

เมื่อในเนื้อเรื่องมีการสร้างตัวละครปริศนา หรือสร้างปมบางอย่างให้ผู้ชมสงสัยใคร่รู้ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้ชมอยากติดตามชมต่อ เพื่อค้นหาคำตอบในข้อสงสัยนั้น เช่น ฉากที่มีตัวละครชื่อ "ไม่งดำ" เข้ามาเป็นตัวช่วยพระเอก ซึ่งผู้ชมเกิดปฏิกิริยาพยายามหาคำตอบในข้อสงสัยนั้นโดยฝากข้อความถามในกระทู้ เป็นต้น

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้จากแนวความคิดเรื่องผู้รับสารเชิงรุก (Active Audience) ที่ว่าผู้รับสารสามารถเลือกชม ตัดสินใจรับสื่อตามความพึงพอใจหรือความต้องการของตน และยังคงแสดงปฏิสัมพันธ์ไปยังผู้ส่งสาร ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ชมที่ได้รับจากสื่อ สามารถอธิบายด้วยแผนภาพของ Palmgreen และ Rayburn (1985) จากทฤษฎีการคาดหวังคุณค่าที่ได้รับจากสื่อมวลชน (Expectancy value theory) ที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องการใช้สื่อของผู้รับสาร การแสวงหาความพึงพอใจ เหตุผลการเลือกใช้สื่อ ความพึงพอใจที่ได้รับจริง กล่าวคือ ความพึงพอใจที่ได้รับจริงดีกว่าที่คาดหวังไว้ (การแสวงหาความพึงพอใจ) ก็จะส่งผลให้ผู้รับสารพอใจกับสื่อ (ละคร

พื้นบ้าน) มากอัตราความชื่นชอบและความสนใจก็เพิ่มตามไปด้วย แต่หากเป็นในทางกลับกันความพึงพอใจที่ได้รับจริงน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ผลที่เกิดขึ้นก็จะกลับกัน และอาจส่งผลให้คนนิยมชมน้อยลง หรือการเปลี่ยนไปชมรายการอื่น ๆ แทน เป็นต้น

แบบโครงสร้างการตีค่าความพอใจจากความพึงพอใจจากสื่อที่แสวงหาและที่ได้รับ

ลักษณะความต้องการและความปรารถนาของผู้ชมละครพื้นบ้านทางโทรทัศน์นั้นเป็นผลมาจากลักษณะทางด้านจิตวิทยาทั้ง ความคาดหวัง ความต้องการ แรงจูงใจ รสนิยม ความชื่นชอบในแต่ละบุคคลเป็นหลักสำคัญ โดยจากการศึกษาผู้ชมละครพื้นบ้านที่มีลักษณะเป็นผู้ชมเชิงรุก พบว่ากลุ่มผู้ชมมีการตัดสินใจเลือกชมละครพื้นบ้านเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับ การคาดหวังถึงอรรถรสทั้งในด้านเนื้อหา ได้แก่ เนื้อเรื่อง โครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง และรูปแบบ ได้แก่ นักแสดง ตัวละคร ฉากหรือองค์ประกอบของละครโทรทัศน์ ของละครพื้นบ้านเป็นอันดับแรก เมื่อเลือกชมแล้วหากละครพื้นบ้านเรื่องดังกล่าวตอบสนองต่อความคาดหวัง กลายเป็นความพึงพอใจที่ได้รับมีมากกว่าที่หวังว่าจะได้รับผลตอบแทน ก็จะเกิดความเชื่อถือและประเมินผลกลับมาในทางบวก ส่งผลให้เกิดความนิยมชมชอบและเลือกใช้ซ้ำอีก

สำหรับในส่วนของการคาดการณ์ว่าผู้ผลิตจะสามารถนำผลจากการศึกษาไปปรับกลยุทธ์การนำเสนอละครพื้นบ้าน ที่ตอบสนองอรรถรสของผู้ชมให้ได้ประสิทธิภาพที่สุดนั้นเป็นไปได้สูงเนื่องจากทางบริษัทผู้ผลิต ดีต้าและสามเศียร จำกัด ได้สร้างช่องทางเพื่อรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะครบทุกช่องทางสื่อ จดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร เว็บไซต์ โดยเฉพาะการแสดงปฏิกิริยาตอบกลับผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ ทำให้เป็นตัวบ่งบอกถึงความนิยมที่ได้รับจากผู้ชมได้ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมถึงต่างประเทศด้วยเช่นกัน

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. พฤติกรรมการชมละครของผู้ชมที่ไม่พึงพอใจในละคร

ผู้วิจัยพบว่าผู้ชมจำนวนหนึ่งแสดงความเห็นต่อละครเรื่องเทพสามฤดูในเชิงลบและได้วิพากษ์วิจารณ์ละครในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) นักแสดงนำไม่ตรงกับที่ผู้ชมคาดหวัง 2) ฝีมือการแสดงของนักแสดงเรื่องนี้สู้นักแสดงเก่าที่ผู้ชมเคยดูเรื่องเดียวกันในสมัยก่อนไม่ได้ 3) บุคลิกตัวละครบางครั้งทำให้ผู้ชมรู้สึกเบื่อหน่าย 4) มีการทำคอมพิวเตอรืกราฟิกไม่สมจริง 5) การยัดเรื่องในตอนท้ายของละครมากเกินไปจนทำให้เสียอรรถรสในการชม

อย่างไรก็ตามผู้ชมกลุ่มที่เข้ามาวิจารณ์ละครในกระทู้ที่แสดงความคิดเห็นต่อละครในเชิงลบ และมีแนวโน้มที่จะไม่ชมละครต่อไป แต่กลับยังคงมีพฤติกรรมในการชมละครเรื่องนี้ต่อไป ซึ่งผู้วิจัยพบสถิติการโพสต์ข้อความของผู้ชมกลุ่มที่แสดงความคิดเห็นต่อละครในเชิงลบต่อไปอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจเป็นเพราะเหตุผลต่อไปนี้

1.1 ผู้ชมกลุ่มนี้มีความสุขจากการได้เปรียบเทียบละครเรื่องนี้กับที่เคยชมมาในอดีต และต้องการให้ผู้ชมคนอื่น ๆ รับรู้ว่ละครเรื่องนี้ในฉบับเดิมมีข้อดีมากกว่าฉบับปัจจุบันอย่างไรบ้าง และต้องการให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ที่เคยชมละครฉบับเก่า ซึ่งตนเองมีการประเมินแล้วว่าดีกว่าฉบับใหม่ในทุก ๆ ด้าน ต้องการจะมีส่วนร่วมในการออกความเห็นและมีความสุขจากการได้แสดงความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับคนอื่น ๆ

1.2 มีผู้ชมจำนวนไม่น้อยที่รู้สึกผิดหวังจากการชมละครในตอนแรก เช่น นักแสดงนำไม่ตรงกับที่ผู้ชมคาดหวัง หรือนักแสดงที่ตนเคยชมผลงานในอดีตแล้วเกิดความพึงพอใจกลับได้แสดงเป็นเพียงตัวร้ายในเรื่องนี้ ทำให้ผู้ชมกลุ่มนี้ไม่เกิดความพึงพอใจในตัวละครในช่วงแรกของละคร แต่ผู้ชมกลุ่มนี้ก็มีพฤติกรรมการชมละครต่อไป เนื่องจากในช่วงแรกผู้ชมมีการพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ของละครที่ผู้ชมรู้สึกพึงพอใจร่วมด้วย เช่น บทสนทนาที่จับใจ ภาพที่สวยงาม เครื่องแต่งกายที่มีความเป็นไทยและเพลงประกอบอันไพเราะ เป็นต้น ในองค์ประกอบของละครส่วนนี้ก็สามารถดึงดูดให้ผู้ชมเลือกที่จะรับชมละครต่อไป ต่อมาเมื่อผู้ชมได้ชมบทบาทของการแสดงของนักแสดงใหม่ที่มีพัฒนาการมากขึ้นเรื่อย ๆ นับจากต้นเรื่อง สามารถโน้มน้าวให้ผู้ชมเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ และเกิดรสที่ได้จากการชมละครมากขึ้นเช่นกัน ผู้ชมจึงเกิดการสั่งสมข้อมูลใหม่ ทำให้สามารถปรับความคิดความเชื่อของตนได้และเกิดการตีค่าของตัวละครในทางที่ดีขึ้น นำไปสู่การเกิดความพึงพอใจของผู้ชมด้านนักแสดงในที่สุด ซึ่งผู้วิจัยพบว่ามียหลายข้อความจากกระทู้ที่แสดงการไม่ยอมรับในนักแสดง

ช่วงแรก แต่ก็ได้ให้โอกาสที่จะเปิดรับชมละครแล้วในที่สุดก็ยอมรับและเชื่อในบทบาทการแสดงของดาราคคนั้นในที่สุด

2. ข้อมูลของผู้ชมละครในเชิงประชากรศาสตร์

ผู้วิจัยพบว่าผู้ชมละครบางกลุ่มมีข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ที่น่าสนใจในประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.1 มีผู้ชมจำนวนหนึ่งยังอยู่ในช่วงอายุที่เป็นวัยรุ่น คือมีอายุใกล้เคียงกับนักแสดงนำของเรื่อง ทำให้ผู้ชมสามารถเชื่อมโยงตนเองให้เข้ากับนักแสดงนำของเรื่องได้ (Intertextuality) ทำให้ผู้ชมสามารถเปิดใจรับนักแสดงในเรื่องได้ง่ายกว่าผู้ที่อยู่ในวัยห่างกันมาก ดังตัวอย่างในกระทู้ที่แสดงถึงวัยของผู้ชมละครได้

"ผมอยากทราบว่าคุณดูรู้อนเรียนอยู่หรือเปล่า ถ้าเรียนอยู่อยู่ชั้นไหนครับ (ถ้าไม่ตอบก็ไม่ใช่ไรนะ) คือผมอยู่ ม.6 แล้ว แต่ก็ชอบละครแนวนี้ไม่รู้ว่าทำตัวเหมือนเด็กๆหรือเปล่า"

(คุณ ตัน, Webboard 12 ส.ค. 2546)

"...ที่คุณตั้งถามว่าเรียนชั้นไหน ผมเรียน ม.4 เองครับ แต่ก็ห่างกันไม่กี่ปีหรอก..."

(คุณ ฤๅรอน, Webboard 12 ส.ค. 2546)

"oh my. All of you are still in high school. Geezs, I look old now. I am attending college. But don't call me Pee o.k. I don't want to look old."

(คุณ happy, Webboard 15 ส.ค. 2546)

2.2 ผู้ชมละครส่วนใหญ่เป็นคนไทยทั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและในต่างประเทศ แต่มีผู้ชมส่วนหนึ่งเป็นคนลาวที่อาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีพฤติกรรมติดตามชมละครพื้นบ้านมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยังเป็นเด็กจนถึงปัจจุบันและมีสถิติการโพสต์ในเว็บบอร์ดอย่างสม่ำเสมอด้วยเช่นเดียวกัน จำนวน 2 คน คือ คุณ Phon และ คุณ Happy ดังตัวอย่างกระทู้ต่อไปนี้

"Hi I can type in Thai because I dont have Thai font. I am from USA but I am not American I am Lao. I like to watch lakorn peun ban. And Tep Sarm Ra Du I watch it long time ago in 1989 when I was a kid..."

(คุณ Phon, Webboard 20 พ.ค. 2546)

"Sawasdeeja everyone.

I live in California. I can read thai but don't have Thai font and do not really know to write in Thai either.i like to watch Tape 3 rerp dew very much. I like to watch Suwan umporn and Ra who. I think they are both very cute. And i want to Thank You everyone for telling me what happen between Suwan umporn and Ra who(Yam-Phone). In California the VDO of Tape 3 rerp dew comes on Tues. so I have to wait till Tues to see it. That's why I want to know what happen first."

(คุณ happy, Webboard 11 ส.ค. 2546)

"Yes, you are right Khun Mayree I rent the VDO from a video store in California. Which 1 cassettes is \$1 of U.S. To answer Khun Tun's question. No. I'm not Thai, I'm Laotian. But I understand and can read Thai very well. Because I watch Thai movies since I was very young..."

(คุณ Happy, Webboard 12 ส.ค. 2546)

"I'm so sad, this is Tuesday (8/12/03) but I didn't get to see Tape 3 rerp dew. It didn't come i don't understand. Some week Tape 3 rerp dew come and some week it didn't come. So if someone would tell me..."

(คุณ Happy, Webboard 13 ส.ค. 2546)

ที่เป็นเช่นนั้นเพราะคนลาวที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศมีความคิดถึงบ้าน เนื่องจากตัวอยู่ห่างไกลบ้านเกิดเมืองนอน จึงพยายามที่จะดึงสิ่งที่คุ้นเคยเข้ามาในชีวิต ทำในสิ่งที่เคยทำมาเมื่อตอนเป็นเด็ก เช่น ที่บ้านเคยดูละครพื้นบ้านในอดีต เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้เกิดการโหยหาอดีต (Nostalgia) จึงนึกถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง ซึ่งละครพื้นบ้านของไทยก็มีความคล้ายคลึงในด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศลาวในบางประการ ดังนั้นการชมละครพื้นบ้านจึงถือเป็นการชดเชยความรู้สึกเหงาและคิดถึงบ้านของผู้ชมได้ และเมื่อชมละครแล้วสามารถตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้ จึงสามารถจูงใจให้ผู้ชมกลุ่มนี้มีพฤติกรรมติดตามชมละครเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีเช่าวิดีโอเรื่องนี้จากร้านเช่าวิดีโอในสหรัฐอเมริกา และจะได้ดูละครทุกๆตอนซ้ำกว่าที่ออกอากาศในประเทศไทยประมาณ 2 สัปดาห์

2.3 การโพสต์ข้อความในกระทู้เป็นภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยพบว่า มีข้อความในเว็บบอร์ดจำนวนไม่น้อยที่มีการแสดงความคิดเห็นในเว็บบอร์ด โดยพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถสันนิษฐานได้จากพฤติกรรมของผู้ชมได้ดังนี้

1) ผู้ชมละครส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในต่างประเทศจึงต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องละครนี้กับผู้ชมละครที่อยู่ในประเทศไทย อีกทั้งยังใช้เป็นช่องทางในการหาข้อมูลเพิ่มเติมก่อนที่จะได้ชมจริงทางวิดีโอในภายหลัง นอกจากนี้ยังมีผู้ชมอีกส่วนหนึ่งที่อยู่ในประเทศไทยแต่ใช้ภาษาอังกฤษในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อแสดงความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน

2) แต่ก็มีผู้ชมบางกลุ่มที่มีข้อจำกัดทางเทคโนโลยีเนื่องจากคอมพิวเตอร์ของบางคนไม่สามารถพิมพ์ตัวอักษรไทยได้ ผู้ชมกลุ่มนี้จึงใช้การพิมพ์ภาษาอังกฤษเพื่อแก้ปัญหาในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่ากลุ่มผู้ชมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเว็บบอร์ดในปัจจุบันนี้ค่อนข้างมีความรู้และมีการศึกษาที่ดีในระดับหนึ่ง คือนอกจากมีความรู้ความสามารถด้านภาษาแล้ว ยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความคิดเห็นระหว่างกันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งถือเป็นความพึงพอใจของผู้รับสารที่ได้ตีค่าจากการชมละครโดยการแสดงออกผ่านทางภาษาอีกวิธีหนึ่ง

3. การขับเสภาและบทร้อยกรองที่ใช้ในละคร

ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ชมจำนวนหนึ่งเกิดความพึงพอใจต่อการขับเสภาหรือการอ่านบทร้อยกรองผ่านท่วงทำนองที่สะท้อนถึงความเป็นไทย เพื่อใช้ในการเดินเรื่องหรือการเชื่อมจากเวลาหนึ่งสู่อีกเวลาหนึ่งของละครพื้นบ้าน ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลินจากการชมละครที่ได้ฟังบทกลอนที่ผ่านการร้อยเรียงเรื่องราวผ่านถ้อยคำที่คล้องจอง สามารถสร้างความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดีและรู้สึกจับใจในทำนองที่ไพเราะและบางทีก็มีการบรรเลงร่วมกับดนตรีไทยด้วย ช่วยให้ผู้ชมเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับเนื้อเรื่องด้วย จนถือได้ว่าการขับเสภาและบทร้อยกรองเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่ผู้ผลิตมักสอดแทรกอยู่ในละครพื้นบ้านเกือบทุกเรื่องมาตั้งแต่ในอดีตจวบจนถึงปัจจุบัน

4. การรวมกลุ่มเป็นแฟนคลับนักแสดงในละคร

ในการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีกระแสการตอบรับจากผู้ชมละครที่มีความพึงพอใจต่อนักแสดงในเรื่องเทพสามฤดูนี้เป็นจำนวนมากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนในละคร

พื้นบ้านเรื่องใดมาก่อน โดยกลุ่มแฟนคลับได้ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อแสดงความชื่นชอบในละครเรื่อง เทพสามฤดูดังต่อไปนี้

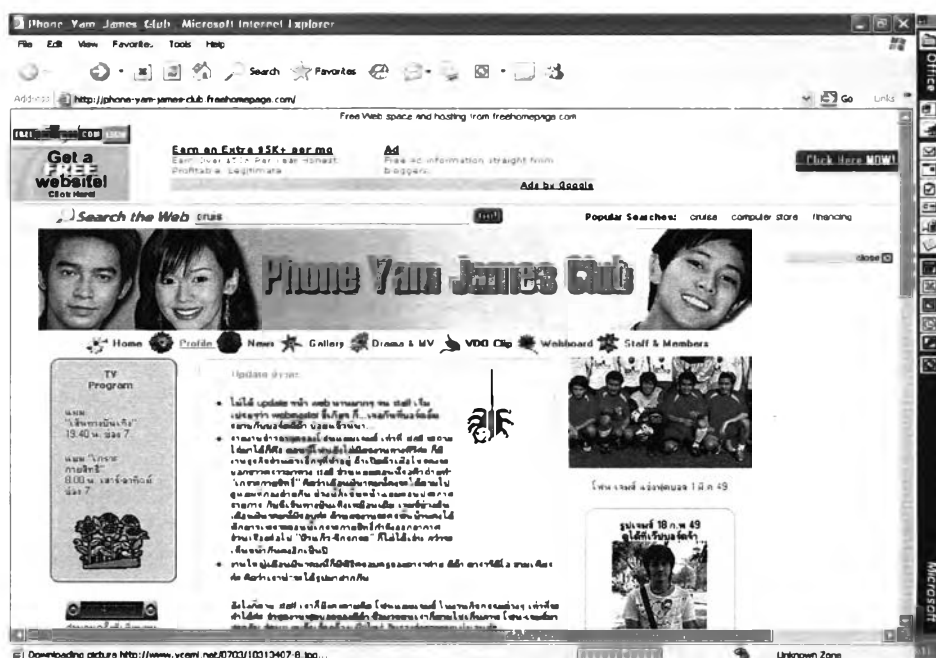
4.1 จัดทำเว็บไซต์เกี่ยวกับนักแสดงนำของเรื่องนี้ในหลายเว็บไซต์ อาทิ

1) www.yimsiam.com/phoneyamjamesclub/ 2) www.geocities.com/daravideo/history1.htm
3) <http://simpledivine.proboards28.com> เป็นต้น ซึ่งเริ่มจากการทำเว็บไซต์ที่รวบรวมรูปภาพจากในละคร สร้างเว็บบอร์ดให้นักแสดงนำคู่ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในเรื่องเทพสามฤดูที่แสดงเป็นพระราหู – สุวรรณอัมพร คือ โผน ธธาธร - แยม ศิริวิวัฒนา และต่อมาจึงทำข้อมูลของนักแสดงนำคู่ที่ได้รับความนิยมรองลงมาคือ พระพิรุณ – อัปสรสวรรค์ ที่แสดงโดย เจมส์ เลอสรวรรค์ – อ้อม ประถมาภรณ์ ต่อมาจึงได้จัดทำวิดีโอคลิปภาพที่นักแสดงนี้ไปปรากฏตัวตามสื่อต่างๆ ตลอดจนรวบรวมบทสัมภาษณ์ของนักแสดงมารวบรวมไว้ในเว็บไซต์ด้วย

4.2 จัดกิจกรรม meet & greet ระหว่างแฟนคลับกับนักแสดงนำของเรื่องเทพสามฤดูตามสถานที่ต่างๆ ขึ้นหลายครั้ง นอกจากนี้ยังมีการจัดงานวันเกิดให้กับนักแสดงที่ชื่นชอบ แฟนคลับบางกลุ่มก็ไปร่วมงานรับปริญญาของนักแสดง และยังมีบางกลุ่มที่ติดตามนักแสดงไปชมการถ่ายละครที่ต่างจังหวัดด้วย

4.3 จัดทำวีซีดีจากวิดีโอที่กลุ่มแฟนคลับบันทึกในตอนและผู้ผลิตมิได้รวบรวมอยู่ในวีซีดีที่ผู้ผลิตทำออกมาจำหน่ายเป็นครั้งแรก โดยกลุ่มแฟนคลับได้ทำวีซีดีออกมาแจกจ่ายกันเฉพาะสมาชิก

ภาพที่ 6.1 แสดงภาพเว็บไซต์แฟนคลับของนักแสดงเรื่องเทพสามฤดู

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างในเชิงลึกด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น
2. การวิจัยศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับจากผู้รับสารนั้นเนื่องจากผู้วิจัยเก็บข้อมูลผู้รับสารเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลผู้ชมละครส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น และผู้มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต ทำให้ข้อมูลในการวิจัยไม่ครอบคลุมผู้ชมละครที่บ้านทั้งหมด ดังนั้น ควรเก็บข้อมูลจากทุกสื่อ เช่น จดหมาย โทรสาร กระทู้ทางอินเทอร์เน็ต อีเมลล์ เป็นต้นและผู้ชมรับสารทุกช่วงอายุ
3. สื่อควรตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดสรรสาร และนำเสนอเนื้อหาสารเพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้รับสารให้มากขึ้น
4. สถาบันการศึกษาควรเผยแพร่ผลงานวิจัยต่อสาธารณชนให้มากขึ้น เพื่อผลในการสร้างสรรค์สื่อ และพัฒนาการรับสารต่อไป